

Розглянуто і схвалено на засіданні педагогічної ради
Протокол № 1 від 28 серпня 2014 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Сарненського педагогічного коледжу РДГУ

П.П.Горкуненко
П.П.Горкуненко

ПОЛОЖЕННЯ **про організацію самостійної роботи студентів** **в Сарненському педагогічному коледжі РДГУ**

1. Загальні положення.

Самостійна робота студента (СРС) – невід’ємна складова підготовки фахівців у коледжі. СРС є однією з форм оволодіння навчальним матеріалом поза межами обов’язкових навчальних занять. Її спрямовано на закріплення теоретичних знань, отриманих студентами за час навчання, їх поглиблення, набуття і удосконалення практичних навичок та умінь щодо відповідних спеціальності та напрямку.

Мета даного положення – визначити основні засади організації та контролю самостійної роботи студентів. Завдання положення полягає в наступному:

- створити передумови для впровадження єдиного підходу викладачів до організації самостійної роботи студентів;
- створити організаційно-методичні засади щодо розвитку в студентів мотивації до навчання, формування навичок самостійної навчальної, науково-дослідної та практичної роботи, професійно значущих якостей, знань, умінь і навичок майбутніх фахівців, розвитку та поглиблення навчальних і практичних інтересів до майбутньої професійної діяльності;
- забезпечити умови для гармонійного творчого розвитку особистості студента в умовах індивідуалізації навчального процесу.

2. Організаційно-методичне забезпечення самостійної роботи студента.

2.1 Самостійна робота студентів регламентується Положенням про організацію освітнього процесу, яким передбачено, що навчальний час, відведений для самостійної роботи студентів, визначається робочим навчальним планом і повинен становити не менше 1/3 та не більше 2/3 від загального обсягу навчального часу, відведеного студенту для вивчення конкретної дисципліни.

2.2 Головною метою самостійної роботи студента є формування його пізнавальної активності, засвоєння ним основних умінь та навичок роботи з навчальними матеріалами, поглиблення та розширення вже набутих знань, підвищення рівня організованості студентів тощо.

2.3 Основними завданнями самостійної роботи студентів є засвоєння в повному обсязі основної освітньої програми та послідовне формування навичок ефективної самостійної професійної (практичної й науково-теоретичної) діяльності на рівні світових стандартів.

2.4 Зміст самостійної роботи студента визначається навчальною програмою вивчення конкретної дисципліни, завданнями та рекомендаціями викладача.

2.5 Самостійна робота студентів охоплює:

- підготовку до аудиторних занять (лекцій, практичних, семінарських, лабораторних тощо);
- виконання завдань з навчальної дисципліни протягом семестру;
- роботу над окремими темами навчальних дисциплін відповідно до навчально-тематичних планів;
- підготовку до практики та виконання завдань, передбачених практикою;
- підготовку до всіх видів контрольних випробувань, у тому числі до курсових, комплексних контрольних робіт;
- підготовку до підсумкової державної атестації, у тому числі й виконання випускної

кваліфікаційної роботи (проекту);

- роботу в студентських наукових гуртках, семінарах тощо;
- участь у роботі факультативів, спецсемінарів тощо;
- участь у науковій і науково-методичній роботі циклових комісій;
- участь у наукових і науково-практичних конференціях, семінарах, конкурсах тощо.

3. Організація самостійної роботи студентів.

3.1 Організацію самостійної роботи студентів здійснюють викладачі коледжу, які розробляють необхідну документацію, що регламентує самостійну діяльність студентів.

3.2 Збільшення частки самостійної роботи студентів і зниження аудиторного навантаження викладачів передбачає відповідне збільшення кількості академічних годин, що відводяться на контроль знань студентів (контроль самостійної роботи), поточні групові й індивідуальні консультації, індивідуальну роботу, розроблення науково-методичних і навчальних матеріалів.

3.3 Організація й контроль діяльності й змісту навчальної самостійної роботи та її результатів здійснюються відповідно до графіків контролю самостійної роботи студентів, що розробляються і затверджуються цикловими комісіями.

3.4 З власної ініціативи циклові комісії можуть проводити студентські навчальні, наукові й науково-практичні заходи.

3.5 Організація самостійної роботи студента спрямовується на оволодіння вміннями та навичками:

- організації самостійної навчальної діяльності;
- самостійної роботи в бібліотеці з каталогами;
- роботи з навчальною, навчально-методичною, науковою, науково-популярною літературою;
- конспектування літературних джерел;
- роботи з довідковою літературою;
- опрацювання статистичної інформації;
- роботи на ПЕОМ, користування Інтернет;
- написання повідомлень, рефератів, доповідей з проблем курсу, підготовка фіксованих виступів;
- виконання курсових робіт (проектів);
- проведення експериментальних досліджень, передбачених певними темами і розділами курсів дисциплін;
- застосування набутих знань для розв'язання практичних завдань.

4. Зміст і види самостійної роботи студента.

4.1 Самостійна навчальна й науково-дослідна робота, як складова освітнього процесу, виконується студентами під керівництвом викладача, який здійснює аудиторну роботу в цій навчальній групі. Викладачі, для виконання студентами завдань із самостійної роботи, розробляють методичні рекомендації з чітко складеними планами, списком літератури, коротким (тезисним) викладом теоретичного матеріалу.

4.2. Види самостійної роботи:

- робота з підручниками, навчальними посібниками, фаховими журналами, дидактичними матеріалами;
- підготовка до семінарських, практичних та лабораторних занять;
- написання рефератів, доповідей, оглядів;
- самостійні спостереження;
- виконання практичних, лабораторних робіт, курсових робіт;
- дослідницько-експериментальна діяльність;
- конструювання та моделювання;
- виконання індивідуальних домашніх завдань, контрольних робіт, творчих проектів тощо.

4.3 Індивідуальні завдання сприяють поглибленому вивченню студентом теоретичного матеріалу, закріпленню і узагальненню отриманих знань, формуванню вмінь використанню знань для комплексного вирішення відповідних професійних завдань. Види, терміни виконання і

захисту індивідуальних завдань з певних навчальних дисциплін визначаються їх робочими програмами та розкладом занять. Індивідуальні завдання виконуються студентами самостійно із забезпеченням необхідних консультацій з боку викладача. Наявність позитивних оцінок, отриманих студентом за виконання самостійних індивідуальних завдань, є необхідною умовою допущення до семестрового контролю з даної дисципліни.

4.4 Реферати - це види індивідуальних завдань, які передбачають вирішення конкретних практичних навчальних задач з використанням відомого, а також самостійно вивченого теоретичного матеріалу. Складником такої роботи можуть бути програмні продукти та графічний матеріал, який виконується відповідно до чинних нормативних вимог та із застосуванням комп'ютерної графіки. Ці види індивідуальних завдань повинні сприяти поглибленню і розширенню теоретичних знань студентів з окремих тем дисципліни, розвивати навички самостійної роботи з навчальною та науковою літературою. Реферати як форма індивідуального завдання рекомендуються для навчальних дисциплін гуманітарного та соціально-економічного циклу.

4.5 Види і зміст самостійної роботи студента з кожної спеціальності визначаються навчальною програмою з дисципліни.

4.6. Циклові комісії можуть розробляти, окрім навчальних програм з дисципліни, інші методичні документи, які сприятимуть досягненню високої якості виконання самостійної роботи студентів.

5. Методичне забезпечення самостійної роботи.

5.1 Самостійна робота студента забезпечується системою навчально-методичних матеріалів, передбачених для вивчення конкретної навчальної дисципліни: підручниками, навчальними та методичними посібниками, конспектами лекцій та практикумів (у т. ч. на електронних носіях) тощо.

5.2 З метою методичного забезпечення самостійної роботи студентів викладачі розробляють методичні посібники і видають їх у друкованому вигляді та в електронному варіанті як підручники, збірники тестів та ситуаційних завдань, посібники до самостійного вивчення всіх розділів курсів та окремих складних тем. Методичні посібники мають бути розроблені з урахуванням специфіки різних видів самостійної роботи із чітко визначеною системою оцінювання результатів проведеної самостійної роботи.

5.3 Методичні рекомендації щодо самостійного вивчення навчального матеріалу повинні містити в собі вказівки щодо терміну, обсягу засвоєння матеріалу з зазначенням навчальних і наукових видань, питань для самоконтролю, тести, контрольні завдання, приклади оформлення самостійної письмової роботи.

5.4 Методичні вказівки до виконання курсових робіт визначають тему, мету, хід дослідження, містять список рекомендованої наукової та методичної літератури.

5.5 Тематика курсових робіт повинна відповідати завданням навчальної дисципліни, бути актуальною і тісно пов'язаною з вирішенням практичних фахових завдань.

5.6 Вимоги до оформлення результатів дослідження, порядок дотримання термінів виконання і захисту цих видів самостійної роботи регламентовані відповідними положеннями.

5.7 Методичні рекомендації до проведення навчальних і виробничих практик розробляються відповідно до робочих програм з кожного виду практики. Організація та проведення навчальних і виробничих практик здійснюється під керівництвом і контролем керівника практики.

5.8 З метою виконання встановлених вимог до якості навчальної літератури рукописи мають пройти процедуру попереднього розгляду щодо рекомендації до їх видання: обговорені і затверджені на засіданні циклової комісії, схвалені методичною радою коледжу.

6. Матеріально-технічне та інформаційне забезпечення умов для самостійної роботи.

6.1 Умови для виконання самостійної роботи студента створюються всіма підрозділами коледжу (відділеннями, цикловими комісіями) з використанням їх матеріальної, інформаційно-технічної бази та обладнання:

- аудиторії для самопідготовки;

- комп'ютерні кабінети з можливістю роботи в Інтернеті;
- бібліотека коледжу з читальним залом;
- творчі лабораторії (майстерні).

6.2 Основним навчально-методичним засобом забезпечення самостійної роботи студентів є навчально-методичний пакет, зміст якого передбачає:

- навчальну програму з дисципліни з чітким визначенням змісту й обсягу аудиторної і позааудиторної навчальної роботи;
- конспект лекцій, опорний конспект;
- поради студентам з вивчення конкретної дисципліни з вимогами щодо оцінки знань з даної навчальної дисципліни;
- методичні рекомендації з вивчення окремих тем чи тренування практичних навичок;
- перелік тематики і тем курсових робіт ;
- перелік питань, що виносяться на семінарські заняття;
- підбір контрольних завдань, запитань, проблемних ситуацій, тестів для самоперевірки;
- перелік літератури та інших джерел інформації;

Основні складові методичних рекомендацій:

- тема, що виносяться на самопідготовку;
- план і основні тези;
- література та інші джерела інформації;
- перелік знань і вмінь, набутих студентами після опрацювання теми;
- конкретні завдання студенту з кожного питання з методичними порадами щодо їх виконання;
- контрольні питання для самоперевірки. Самостійна робота студентів проводиться також на базах практики в період проведення всіх видів навчальних та виробничих практик на підприємствах різного профілю та в закладах освіти міста та регіону.

6.3 При проведенні лабораторних, самостійних дослідницьких робіт на технічному чи лабораторному устаткуванні з метою безпечного проведення робіт всі студенти ознайомлюються з правилами техніки безпеки, протипожежними заходами, правилами особистої гігієни, способами надання першої медичної допомоги при нещасних випадках і т.п.

6.4 При організації самостійної роботи студентів з використанням складних систем доступу до інформації (наприклад, комп'ютерних баз даних) передбачається можливість отримання консультації з боку фахівця.

7. Контроль самостійної роботи.

7.1 Результати самостійної роботи студентів оцінюються викладачем відповідного курсу, а в окремих випадках і цикловими комісіями в цілому.

7.2 Форми контролю самостійної роботи обираються викладачем з таких варіантів:

- індивідуальний або колективний проект, передбачений навчальною програмою з дисципліни або окремих тем, що потребують формування практичних навичок і умінь студентів;
- поточний контроль на основі виконання практичних або лабораторних робіт;
- поточний контроль засвоєння знань на основі оцінки усної відповіді на питання, повідомлення, доповіді тощо (на практичних або семінарських заняттях);
- вирішення ситуаційних завдань;
- конспект, виконаний з теми, що вивчалася самостійно;
- тестування, виконання письмової контрольної роботи;
- рейтингова система оцінки знань студентів;
- звіт про проходження практики та виконання завдань, передбачених практикою;
- звіт про науково-дослідну роботу (її етапи, частини тощо);
- стаття, тези виступу та інші публікації в науковому, науково-популярному, навчальному виданні за підсумками самостійної навчальної й науково-дослідної роботи, опубліковані за рішенням циклових комісій.